

MESTO PIEŠŤANY

Materiál na rokovanie Mestskej rady mesta Piešťany dňa 02.05.2022

Názov materiálu: VYHODNOTENIE NAKLADANIA S KOMUNÁLNymi ODPADMI
V MESTE PIEŠŤANY ZA ROK 2021

Materiál obsahuje: Dôvodová správa
Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi
v meste Piešťany za rok 2021

Návrh na uznesenia: Mestská rada mesta Piešťany po prerokovaní

„Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi
v meste Piešťany za rok 2021“

- berie na vedomie

Stanovisko komisií MsZ:

Stanovisko komisie pre stratégiu, výstavbu, dopravu a životné prostredie:

Komisia pre stratégiu, výstavbu, dopravu a životné prostredie nebola uznášaniaschopná.

Spracoval: Ing. Jaroslav Janeček – vedúci Odboru životného prostredia
Ing. Lucia Schultzová – referent Odboru životného prostredia
Ing. Martina Halašková – referent Odboru životného prostredia

Predkladá: RNDr. Denisa Bartošová, prednostka MsÚ

V Piešťanoch, 27.04.2022

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Piešťany za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.

Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od tohto obdobia bol materiál pravidelne doplňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.

Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2021 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2021
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2022

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- c) využívať odpady ako zdroj energie
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest, je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.348/2020, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch č. 3/2021.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravy zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,

- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové tetrapakové obaly najmenej v rozsahu vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
- podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
- upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy,
- vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území,
- ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva,
- povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. Analýza odpadového hospodárstva

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2021. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2021 sme zaznamenali zvýšenie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov a zvýšenie vytriedených odpadov, kde percento separácie dosiahlo hodnotu **48 %**. Údaje uvádzame v tabuľke č.1. K zvýšeniu množstva vytriedeného odpadu prispelo zvýšenie množstva odpadov z kovov a elektroodpadu, vyzbieraných v zariadeniach na zber odpadu (výkupniach), nakoľko všetky prevádzky (zariadenia výkupní) na území SR podľa ustanovení zákona o odpadoch oznámili mestu Piešťany informácie o množstve odpadov z kovov a elektroodpadov odobratých od pôvodcov (obyvateľov mesta Piešťany). Zároveň k zvýšeniu množstva vytriedeného odpadu prispelo aj dôsledné triedenie odpadov z údržby zelene - častejší vývoz zo zberných nádob na bioodpad o objeme 120 l a 240 l z rodinných domov a z pravidelnej údržby zelene verejných plôch mesta.

Tabuľka č.2 uvádza množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov pre porovnanie percenta separácie.

V tabuľke č.3 uvádzame percentuálny podiel piatich základných separovaných zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov z dôvodu lepšej prehľadnosti percentuálneho podielu najzberanejších zložiek.

Podľa tabuľky č.4 sme u niektorých odpadov podľa pôvodu ich vzniku zaznamenali zníženie, u iných nepatrné zvýšenie ich množstva, okrem odpadu z prevádzky Zberné stredisko, ktorého množstvo sa znížilo. Na jeho produkciu mali vplyv odstraňovanie nepovolených skládok odpadov a veľkoobjemových odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách a z verejných priestranstiev mesta, taktiež zber veľkoobjemových odpadov počas jarých a jesenných zberov.

V tabuľke č.5 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.

V roku 2016 sa začal vyberať poplatok za uloženie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko vo výške 0,015 €/kg, údaje o príjmoch a množstvách uloženého drobného stavebného odpadu uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2017 - 2021)

Zberový rok	Celkové množstvo	Priemer na 1 ob.	Skládkované množstvo	Priemer na 1 ob.	Separované množstvo	Priemer na 1 ob.	Percento separácie
2017	17 280	0,61	11 718	0,42	5 562	0,20	32
2018	17 548	0,63	11 705	0,42	5 843	0,21	33
2019	16 502	0,59	11 161	0,40	5 341	0,19	33
2020	15 743	0,57	10 377	0,38	5 366	0,19	34
2021	19 065	0,70	9 841	0,36	9 224	0,34	48

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.2 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov v tonách (2017 - 2021)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2017	15 336	11 718	3 618	23,59
2018	15 614	11 705	3 909	25,04
2019	14 520	11 161	3 359	23,13
2020	13 726	10 377	3 349	24,40
2021	15 024	9 841	5 183	34,50

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.3 Percentuálny podiel piatich základných triedených zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2017 - 2021)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2017	15 105	11 718	3 387	22,42
2018	15 424	11 705	3 719	24,11
2019	14 128	11 161	2 967	21,00
2020	13 130	10 377	2 753	20,97
2021	13 948	9 841	4 107	29,45

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.4 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2017 - 2021)

Zberový rok/pôvod	2017	2018	2019	2020	2021
Domácnosti	4 744	4 781	4 743	4 675	4 263
Prevádzky	2 485	2 485	2 511	2 358	2 289
Zberné stredisko	3 157	2 858	2 231	1 383	1 498
Uličné nádoby	266	242	256	79	90
Čistenie ulíc	721	663	728	462	587
Bioodpad z domácností	968	1 027	1 040	1 067	1 402
Odpad z cintorínov	194	180	167	196	194

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.5 Množstvo vytriedených odpadov v tonách podľa komodít, údaje o odberateľoch (2017 - 2021)

Komodita	2017	2018	2019	2020	2021	Odberateľ
Papier	952,60	961,41	927,57	823,58	889,18	Marius Pedersen, a.s
Plasty	420,60	450,76	444,96	414,37	442,90	Marius Pedersen, a.s.
Sklo	461,29	449,66	431,70	425,53	443,25	Marius Pedersen, a.s.
Batérie, akumulátory	2,19	0,95	2,24	1,57	11,12	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Žiarivky, farby	13,06	0,48	0,44	0,55	0,55	Bomat, s.r.o., Vyfako, s.r.o. Environment, s.r.o.
Oleje a tuky	3,67	1,83	2,16	2,61	2,33	Vyfako, s.r.o.
Elektroodpad	116,63	104,32	111,46	160,83	230,93	ASEKOL SK s.r.o. Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Kovy	1523,01	1823,00	1125,45	1056,71	2295,26	Marius Pedersen, a.s. Environment, s.r.o. Kovošrot Belica, s.r.o.
Pneumatiky	0	0	0	0	0	Vyfako, s.r.o., INPOS Slovakia s.r.o.
Tetrapakové obaly	29,77	34,51	37,10	32,73	36,44	Marius Pedersen, a.s.
Šatstvo, textil	90,36	77,54	95,40	129,01	160,28	TextilEco, a.s., Peter Kucharčík, EKOCHARITA SLOVENSKO SLOVENSKU o.z
Bioodpad*	1944,07	1933,72	1982,22	2016,76	4040,56	Služby mesta Piešťany

Kuchynský odpad	4,50	4,23	4,21	4,53	159,37	Marius Pedersen, a.s.
Jedlé oleje a tuky	0,48	0,52	0,59	1,01	1,30	INTA, s.r.o.
Drevo iné ako uvedené v 200137			175,77	295,87	510,83	Marius Pedersen, a.s.
Spolu	5 562	5 843	5 341	5 366	9 224	

*vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.6 Zberné stredisko – uloženie drobného stavebného odpadu, príjmy (v €) a množstvá v tonách za rok 2021

Zberový rok/pôvod	Príjmy	Množstvo
2017	3 987,77	265,85
2018	5 616,58	374,44
2019	5 621,37	374,76
2020	12 258,53	817,24
2021	30 638,85	612,78

Zdroj : Odbor životného prostredia

Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2021 celkovú výšku **2 030 770 €**, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2020 sa znížili o **484 198 €**.

Údaje uvádzame v tabuľkách č.7 a 8.

Tabuľka č.7 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia odpadov (2017 – 2021)

Zberový rok/ Náklady v €	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové náklady	1 292 464	2 704 120	1 492 875	2 514 968	2 030 770
Zber a preprava odpadov	733 870	766 496	785 027	841 262	968 705
Zneškodnenie odpadov	446 645	436 818	447 995	454 166	618 366
Triedený zber odpadov*	38 285	33 213	30 197	44 622	163 380
Prevádzka Zberné stredisko**	21 928	32 382	28 105	1 797	1 447
Zberný dvor	9 245	0	2 968		
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	41 952	1 429 834	198 583	1 167 361	268 972
Projektová dokumentácia Zberný dvor		5 377			
Projektová dokumentácia Kompostáreň	539	0			
Projektová dokumentácia – Odborná štúdia PPK				5 760	9 900

*biologicky rozložiteľný odpad od občanov, kuchynský odpad mestské zariadenia, nebezpečný odpad...

****vrátane mzdy, energie, materiál**

*****stanovištia zberných nádob, zberné nádoby, výstavba kompostárne a technické vybavenie**

Zdroj : Odbor životného prostredia

Tabuľka č.8 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2017 - 2021)

Zberový rok/Pôvod odpadov	2017	2018	2019	2020	2021
Domácnosti	575 158	572 354	612 900	679 667	804 723
Prevádzky	300 473	318 784	323 124	342 703	425 264
Uličné nádoby	17 243	16 720	19 102	10 489	14 783
Nepovolené skládky	6 058	6 666	7 182	6 990	10 821
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	20 733	21 594	22 411	26 548	62 163
Čistenie ulíc	38 794	36 033	48 684	35 610	51 089
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	214 176	202 460	174 546	123 910	176 843
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	79	27	83		
Odpad z cintorínov	18 264	17 389	16 769	22 147	27 942
Odpad z firiem	11 475	10 564	7 905	8 765	10 179
Kuchynský odpad	1 903	2 136	2 040	2 100	81 747
Nebezpečný odpad + pneumatiky	10 643	8 744	5 746	15 974	19 470
Zneškodnenie odpadu CityLights		739			
Likvidácia pneumatík z nového Zberného dvora		1 337			
Zber VOO	2 768	3 253	1 284		
Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií	1 033	0			
Drobný stavebný odpad		17 727	21 443	65 147	64 462
Prevádzka Zberné stredisko**	21 928	32 382	28 105	1 797	1 447
Zberný dvor	9 245	0	2 968		
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***	41 952	1 429 834	198 583	1 167 361	269 937
Projektová dokumentácia	539	5 377		5 760	9 900

Zdroj : Odbor životného prostredia

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2021 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške **2 030 770 €**, pričom príjem za poplatok za komunálne odpady bol vo výške **1 730 485 €**.

Údaje uvádza tabuľka č.9.

Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.9 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2017 - 2021)

Rok	Predpis FO (v €)	Predpis PO (v €)	Nedoplatok (v €)	Príjmy (v €)
2017	704 460	742 602	79 459	1 367 603
2018	703 036	738 246	56 172	1 385 110
2019	701 563	758 843	48 185	1 412 221
2020	913 099	674 630	135 235	1 452 494
2021	1 033 862	761 835	65 212	1 730 485

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2021

- rozšírenie systému separovaného zberu odpadov o zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností – rozmiestnenie 110 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 660 l určených pre obyvateľov v bytových a rodinných domoch, poskytnutie perforovaných košíkov o objeme 10 l s recyklovateľnými vrecami domácnostiam na zber kuchynského odpadu
- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov z údržby zelene v rodinných domoch rozmiestnením 88 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 120 l
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta, informačné reportáže distribuované základným školám a verejnosti
- aktívna účasť na on - line seminároch
- získanie finančného príspevku z Environmentálneho fondu vo výške 34 678,82 € na podporu rozvoja odpadového hospodárstva v meste Piešťany
- organizácia zberu odpadov z verejných priestranstiev mesta v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskym združením
- organizácia jarneho čistenia brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v spolupráci s OZ Sĺňava Piešťany, občanmi a žiakmi stredných škôl (počas písomných maturít sa neuskutočnila z dôvodu opatrení na zabránenie šírenia ochorenia COVID -19
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách a verejných priestranstiev mesta
- bezplatný jarňý a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadov od občanov v priestoroch prevádzky Zberný dvor z dôvodu opatrení na zabránenie šírenia ochorenia COVID -19

5. Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2022

- zvýšenie vytriedeného množstva biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností, vybavenie všetkých domácností príslušnými košíkmi a vrecami určenými na zber kuchynského odpadu
- osвета a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osвета a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- vybudovanie ďalších stanovišť zberných nádob na odpad
- výzvy v tlači a osвета prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie s odpadom (povinnosti ukladania veľkoobjemového a stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jesenný zber veľkoobjemového odpadu, elektroodpadu a nebezpečného odpadu od občanov
- získanie finančného príspevku z Environmentálneho fondu na základe žiadosti mesta za vytriedené množstvo odpadov za rok 2022
- technické vybavenie v prevádzke Kompostáreň mesta Piešťany (zakúpenie drviča dreveného odpadu) pre možné spracovanie odpadu z údržby zelene